LANDNEMINN
SAMFÉLAGSFRÆÐSLA

Демократія та суспільство добробуту

Права та свободи у демократичному суспільстві

- Ісландія – республіка й демократична держава. Республіка була заснована 17 червня 1944 року.
- Республіка означає, що влада належить народу. Громадяни голосують за представників у парламент (Alþingi), а також за муніципальних представників. Ці представники належать до різних політичних партій.
- Парламентські вибори проводяться кожні чотири роки.
- Президента країни також обирають на чотирирічний термін шляхом всенародного голосування.
- Вибори вирішуються всенародною більшістю.
- Проте важливо, щоб урядова більшість враховувала волю меншості при формуванні політики, наприклад, у парламенті та муніципалітетах.

Mynd frá VMST

Права та свободи у демократичному суспільстві (прод.)

- Кожен громадянин Ісландії, який досяг 18 років, має право голосу.
- Особа повинна мати ісландське громадянство, щоби мати можливість голосувати на парламентських виборах.
- Щоб голосувати на муніципальних виборах, іноземні громадяни мають проживати в Ісландії протягом п’яти років поспіль, до дати виборів.
- Влада поділяється на три гілки влади: законодавчу, виконавчу та судову.

Статут Організації Об’єднаних Націй

- Статут Організації Об'єднаних Націй був підписаний у Сан-Франциско 26 червня 1945 року. Це був перший міжнародний договір із конкретною метою підтримання та захисту прав людини в усьому світі.
- Ісландія підписала хартію в 1946 році.
- Загальна декларація прав людини була підписана 10 грудня 1948 року.
- Згідно з декларацією, усі народжуються вільними та рівними. Кожна людина має однакові права незалежно від кольору шкіри, раси, статі, мови, віросповідання, релігії чи інших переконань.

З Загальної декларації прав людини

- Кожен народжується вільним і рівним. Кожен має однакові права незалежно від кольору шкіри, раси, статі, мови, віросповідання, релігії чи інших переконань.
- Кожен має право на життя, свободу та особисту недоторканність. Ніхто не може перебувати в рабстві чи підневільному стані. Ніхто не може продати чи купити іншу людину.
- Кожний працюючий має право на справедливу та задовільну винагороду. Материнство й дитинство дають право на особливе піклування та допомогу.
- Кожна людина має обов’язки перед громадою, у якій тільки й можливий вільний і повний розвиток її особи.
- Ніхто не може зазнавати безпідставного арешту, затримання або вигнання. Кожна людина, має право, на основі повної рівності, на те, щоби її справа була розглянута прилюдно та з дотриманням усіх вимог справедливості незалежним і безстороннім судом.
- Кожна людина має право на громадянство. Ніхто не може бути безпідставно позбавлений громадянства.

Європейський суд з прав людини

- Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) був заснований у 1959 році на основі Європейської конвенції з прав людини. Ісландія підписала конвенцію в 1950 році, та вона стала законом в Ісландії у 1994 році.
- Конвенція охоплює право на: життя і свободу; право на справедливе та публічне слухання; заборона катувань; право на приватність; а також свободу вираження поглядів, релігії та об’єднань.
- Багато конкретних прав людини захищені міжнародними договорами та ісландським законодавством, а також ісландською конституцією.

Мова ворожнечі

- Мова ворожнечі – це будь-які слова, зображення чи інші форми комунікації, які поширюють або розпалюють ненависть проти особи чи окремих осіб, які належать до певної групи. Мова ворожнечі є образливою та може мати серйозні наслідки для окремих осіб і груп.
- Відповідно до кримінального кодексу Ісландії під публічними висловлюваннями ворожнечі розуміють будь-яку ненависницьку або дискримінаційну мову щодо окремих осіб або груп на основі їхньої релігії, етнічної приналежності, національності, раси, кольору шкіри, походження, гендерної ідентичності або сексуальності, і караються фінансовими штрафами або до 2 років позбавлення волі.

Упередження

- Упередження – це ті судження, які люди роблять, коли досліджується лише одна сторона проблеми або коли щось судять заздалегідь.
- Упередження часто формуються через незнання або страх перед новими чи чужими речами, яким люди стикаються в ЗМІ чи суспільстві.
- Як люди, які живуть у межах спільноти, так і ті, хто приєднується до нової спільноти, можуть піддаватися упередженням.
- Збільшення участі та видимості різних людей на якомога більшій кількості етапів їхнього життя збільшує їхні знання та зменшує кількість упереджень.
- Людям корисно зазирнути всередину та побачити, чи не виявляють вони будь-яких упереджень, коли бачать або відчувають щось нове. У цьому випадку, може бути гарною ідеєю замислитися, шукати інформацію та задавати запитання.

Преса

- Кожен має доступ до медіа та соціальних мереж.
- Важливо пам’ятати, що не все, що ви бачите в Інтернеті, є правдивим або правильним.
- Для отримання точної інформації корисно використовувати офіційні веб-сайти державних установ в Ісландії, наприклад: www.covid.is; www.vedur.is; www.island.is.
- Один із способів стати активнішим учасником суспільства, до якого нещодавно приєднався, — це слідкувати за місцевими новинами. Також корисно практикувати ісландську мову.
- За адресою www.ruv.is, та через державний телеканал можна переглядати новини й отримати доступ до великої кількості контенту для дітей та дорослих, деякі з яких мають ісландські субтитри. RÚV — державна установа.
- www.grapevine.is – це інформаційне агентство англійською мовою, яке містить новини та контент, пов’язаний з ісландським суспільством. Багато інших ЗМІ користуються популярністю серед широкої публіки в Ісландії.

Рівність

- Під час обговорення рівності часто мають на увазі рівні права чоловіків і жінок. Сьогодні зазвичай називають рівність у більш широкому сенсі, та це часто називають «рівним поводженням»: кожен повинен користуватися однаковими правами та можливостями, незалежно від віку, походження, фізичних здібностей, статі, віри чи сексуальної орієнтації.

- Рівність означає, серед іншого, що люди мають однакові можливості впливати та робити внесок у суспільство, що вони поділяють обов’язки та переваги суспільства, і що ніхто не повинен боятися зловживань чи насильства.

Mynd frá VMST

Свобода слова

- Свобода слова означає, що кожен може вільно висловлювати свої думки щодо політики, релігійних переконань та інших питань, не боячись переслідування.
- Свобода слова поширюється на людей, радіо, телебачення, газети та соціальні мережі.
- Однак брати участь у наклепах чи висловлюваннях ненависті чи дискримінувати людей у публічному дискурсі, як у мовленні, так і в письмі, є незаконним.

Правовий захист

- Громадяни Ісландії користуються юридичним захистом. Це означає, серед іншого, що:
  - Ніхто не може бути засуджений до в'язниці без справедливого суду. Це означає, що справа розглядається в суді з юридичним представництвом, і що незалежна колегія суддів вирішує, чи є обвинувачений винним. Після винесення вироку вирішується питання про покарання.
- Людей можуть тримати під вартою, поки поліція розслідує справу. Суддя має вирішувати питання про взяття під варту.
- Кожен, хто має статус підсудного, має право на юридичну консультацію під час допитів.
- Людина, яка подає звіт до суду та погано володіє ісландською мовою, має право на перекладача за рахунок прокуратури.

Mynd frá VMST

Свобода віросповідання та свобода ассоціацій

- Свобода релігії – це свобода людей вибирати, до якої релігії вони хочуть належати чи не належати до жодної релігійної організації. В Ісландії існує релігійна свобода, але державна церква є євангельсько-лютеранською. Державна церква є найбільшою, католицька церква — другою за величиною, та є кілька інших активних релігійних організацій.

- Ніхто не може бути примушений приєднатися до релігійної організації чи залишити її.

- Найважливішими факторами, що слід враховувати щодо свободи об’єднання, є:
  - Право належати до політичної партії чи організації, не боячись переслідування чи арешту;
  - Право бути членом профспілки, не боячись переслідування чи арешту;
  - Право висловлювати свою думку шляхом законного протесту.

Правозахисні та консультаційні бюро

- Ісландське бюро з прав людини (Mannréttindaskrifstofa Íslands) діє на місцевому рівні. Бюро є незалежною установою, яка займається такими питаннями, як заохочення прав людини.
- Бюро також виконує наглядову функцію за статусом прав людини в Ісландії. Воно надає юридичні консультації іммігрантам.
- У місті Рейк’явік функціонує Бюро з прав людини та демократії, яке відповідає за впровадження міської політики у сфері прав людини.
- Багатокультурний та інформаційний центр (Fjölmenningarsetur) пропонує консультації по телефону, за номером 450 3090, та динамічний інформаційний веб-сайт з інформацією, доступною кількома мовами. www.mcc.is

Система соціального добробуту

- В Ісландії існує ,так звана, система соціального добробуту, яка охоплює важливі аспекти повсякденного життя, включаючи якість життя, освіту та медичні послуги. Ця система фінансується через податкову систему.

- У державі добробуту держава та муніципалітети виділяють кошти, щоби забезпечити всім мешканцям можливість користуватися основними життєвими потребами, такими як: житло, їжа, медичне обслуговування та освіта. Усе це базується на внесках, які платники податків сплачують до скарбниці.

- Особи також накопичують виплати для себе, мають право на відпустку та можуть отримувати допомогу по безробіттю, якщо втратили роботу, або лікарняні, у випадку отримання травми.

- Якщо людина хворіє тривалий час, вона може подати заяву на отримання допомоги по хворобі в Ісландське медичне страхування (Sjúkratryggingar Íslands) або на реабілітаційну пенсію до Державного інституту соціального страхування (Tryggingastofnun ríkisins). Пенсія по інвалідності призначена особам у віці від 18 до 67 років, які не можуть працювати повний робочий день через зниження працездатності. Ті, кому виповнилося 65 років і старше, та проживали в Ісландії не менше трьох років, мають право на пенсію за віком.

Mynd frá VMST

Держава та муніципалітети

- Уряд Ісландії відповідає за фінанси країни, імміграційну політику, правові питання та вибори, серед іншого. Уряд впливає на політику майже в усіх аспектах ісландського суспільства, таких як: економіка, громадська безпека, освіта, охорона здоров’я, охорона природи, права людини, наука та інновації.

- Існує понад 70 муніципалітетів, і кожен із них містить кілька міст і сіл. Муніципалітети відповідають за такі речі, як:
  - робота дитячих садків, початкових шкіл, дозвілля дітей;
  - пропонувати освіту та допомогу сім’ям, які опинилися в скрутному становищі. Надання людям можливість, наприклад, подати заяву на тимчасову фінансову допомогу до муніципалітету та отримати допомогу, якщо вони відповідають певним умовам;
  - пропонування послуг та умов проживання для людей похилого віку та інвалідів;
  - управління збиранням сміття, басейнами, бібліотеками, спортивними залами, громадським транспортом, плануванням тощо.

Управління з питань праці

- Управління з питань праці (Vinnumálastofnun) відповідає за допомогу людям, які стали безробітними та шукають роботу. Особа може подати заяву на отримання допомоги по безробіттю та отримати консультацію щодо роботи та освіти.

- Особи, які отримують допомогу по безробіттю, повинні завжди бути активними в пошуку роботи та бути готовими брати участь у заходах на ринку праці, наприклад, проходячи обов’язкові курси ісландської мови.

- У Фонд відпустки по вагітності та пологах майбутні батьки можуть подати заяву на відпустку по вагітності. Розмір допомоги, яку отримують батьки, залежить від попередньої зайнятості, та від винагороди за цю роботу. Студенти та ті, хто не працює, також можуть подати заявку на отримання допомоги по вагітності та пологах.

Веб-сайти

www.althingi.is

www.asatru.is

www.bahai.is

www.catholica.is

www.covid.is

www.dv.is

www.facebook.com/foundationoficeland/ -

www.faedingarorlof.is

www.grapevine.is

www.humanrights.is

www.island.is

www.kirkjan.is

www.mbl.is

www.mcc.is

www.monitor.is

www.reykjavik.is/mannrettindi

www.ruv.is

www.sjukra.is

https://island.is/listi-yfir-skrad-trufeloeg-og-lifsskodunarfeloeg

www.skra.is

www.tr.is

www.vedur.is

www.visir.is

www.vmst.is

www.syslumenn.is/thjonusta/utgefin-leyfi/listi-yfir-skrad-trufelog-og-lifsskodunarfelog

MÍMIR
Vertu meira!

VINNUMÁLA STOFNUN

Stjórnarráð Íslands
Félagsmálaráðuneytið